

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 15.12.2005
KOM(2005) 649 v konečném znění

2005/0259 (CNS)

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

**o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech
vyživovací povinnosti**

(předložená Komisí)

{SEK(2005) 1629}

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Obecné souvislosti

1.1.1. Na úrovni Evropské unie

Evropská rada požadovala na svém zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 vytvoření zvláštních společných procesních předpisů použitelných ve věcech vyživovací povinnosti, aby bylo možno dosahovat jednodušších a rychlejších řešení sporů s přeshraničním prvkem a zrušit meziopatření potřebná pro uznávání a výkon rozhodnutí, jež byla vydána v jiném členském státě, než je stát výkonu.

Program opatření pro provádění zásady vzájemného uznávání rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních přijatý dne 30. listopadu 2000¹ požaduje odstranění postupu exequatur prospívající příjemcům výživného, jejichž práva jsou již chráněna nařízením Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o soudní příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „nařízení Brusel I“)². V tomto programu se mimo jiné obecně poukazuje na to, že „někdy [...] bude nutné, ba dokonce nevyhnutelné, vytvořit na evropské úrovni určité množství procesních předpisů, které vytvoří společné minimální záruky“, nebo dokonce „směřovat k určité harmonizaci procesu“. Počítá se zavedením podpůrných opatření vzájemného uznávání, která „umožní zlepšení účinnosti výkonu rozhodnutí cizozemských soudů v dožádaném členském státě“ mimo jiné tím, že umožní „přesné zjištění majetkových hodnot povinného nacházejících se na území členských států“, nebo s jejichž pomocí lze „v rámci zlepšené spolupráce mezi soudními orgány členských států prosadit“ uplatňování zásady vzájemného uznávání, včetně „harmonizace kolizních norem“.

Relevance tohoto programu byla znovu potvrzena Evropskou radou v prosinci 2004 přijetím „Haagského programu“³, v němž se zdůrazňuje, že „další snahy o uskutečňování programu opatření pro provádění zásady vzájemného uznávání musí být v budoucích letech hlavní prioritou, aby je bylo možno dokončit do roku 2011.“

Ve dnech 2. a 3. června 2005 přijaly Rada a Komise společný akční program, jímž se konkrétně uskutečňuje Haagský program, který se v souvislosti se spoluprací v občanských věcech zmiňuje o přijetí „návrhů dotýkajících se vyživovací povinnosti“⁴ v roce 2005.

¹ Úř. věst. C 12 ze dne 15. ledna 2001.

² Úř. věst. L 12 ze dne 16. ledna 2001.

³ Úř. věst. C 53 ze dne 3. března 2005.

⁴ Dokument Rady Evropské unie č. 9778/2/05 REV 2 JAI 207.

1.1.2. Na mezinárodní úrovni

Haagská konference o mezinárodním právu soukromém⁵ podnikla rovněž kroky k aktualizaci dohod v oblasti vyživovací povinnosti⁶. Tři zasedání zvláštní komise konané v květnu 2003, v červnu 2004 a v dubnu 2005 byly věnovány práci na nové dohodě o vyživovací povinnosti. Čtvrté zasedání bylo naplánováno na červen 2006 jako příprava na případnou diplomatickou schůzku, jež by se měla uskutečnit v průběhu prvního pololetí roku 2007. Evropské společenství se aktivně podílí na těchto jednáních.

Snahy v rámci Haagské konference a snahy Společenství nejsou ve rozporu, ale vzájemně se doplňují a jsou, jak zdůraznila Evropská rada v Haagském programu, zcela soudržné, a proto je nutná snaha o nalezení synergií mezi oběma iniciativami.

Společenství musí být tudíž schopno vyvinout strategii, která je v souladu s mezinárodními snahami, a zároveň ve svém vlastním rámci pokračovat v úsilí o vybudování skutečného prostoru svobody, bezpečnosti a práva.

Haagská konference je mezinárodní fórum, které poskytuje Společenství příležitost ke spolupráci s třetími zeměmi v otázkách civilního soudnictví. Výměna názorů probíhající v rámci této konference představuje cenný zdroj inspirace pro práci Společenství. Navíc není vyloučeno, že jednání v Haagu dospěje v určitých specifických oblastech k výsledkům, jichž bude možno použít i v podmínkách Evropské unie.

Vyšší stupeň integrace mezi členskými státy v porovnání se třetími zeměmi i náročné cíle Evropské unie však vyžadují specifická řešení na evropské úrovni. Spolupráce mezi členskými státy, které mají k dispozici nejen obsáhlejší a těsněji související kolizní normy v oblasti příslušnosti a uznávání rozsudků, nýbrž i funkční evropský soudní systém, může být bezpochyby širší než spolupráce s třetími státy.

1.2. Cíle

Tento návrh by měl odstranit veškeré překážky, které dosud stojí v cestě vymáhání výživného v Evropské unii. Návrh ovšem nemůže odstranit stav ekonomické a sociální nejistoty, v níž se nacházejí někteří dlužníci, kteří ztratí zaměstnání a nemají stálý příjem, a tudíž nejsou schopni plnit vyživovací povinnost, ale umožní vytvoření právního prostředí odpovídajícího legitimnímu očekávání oprávněných (příjemců výživného). Těmto věřitelům musí být dána možnost získat snadno, rychle a povýtce bezplatně exekuční titul, který lze bez dalšího uplatnit v evropském právním prostoru a který jim umožní vymoci dlužné výživné.

Tento nový právní rámec vyžaduje opatření, které se nesmí omezit na drobné kosmetické procesněprávní úpravy. Nutná jsou naopak opatření ve všech oblastech, které se dotýkají soudní spolupráce v občanskoprávních věcech: v oblasti mezinárodní příslušnosti,

⁵ Internetová stránka: <http://www.hcch.net>.

⁶ Haagská úmluva ze dne 24. října 1956 o právu použitelném na vyživovací povinnost vůči dětem; Haagská úmluva ze dne 15. dubna 1958 o uznání a vykonatelnosti rozhodnutí o vyživovací povinnosti k dětem; Haagská úmluva ze dne 2. října 1973 o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti, která mezi státy, jež jsou jejími stranami, nahrazuje úmluvu ze dne 24. října 1956; Haagská úmluva ze dne 2. října 1973 o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti, která mezi státy, jež jsou jejími stranami, nahrazuje úmluvu ze dne 24. dubna 1958; Do tohoto seznamu je nutno doplnit rovněž Úmluvu ze dne 20. června 1956 o vymáhání výživného v cizině uzavřenou v New Yorku v rámci OSN.

rozhodného práva, uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti a odstranění procesních překážek. Odpovědi na všechny tyto problémy musí být kromě toho dány v jediném právním nástroji.

Zákonodárce musí být veden zejména těmito zásadními požadavky:

1.2.1. Ulehčení života občanů

Primární je snaha o zjednodušení postupu zjišťování nároku na výživné. Předpisy o mezinárodní příslušnosti v nařízení Brusel I již nyní nabízejí oprávněnému (příjemci výživného) možnost obrátit se na nejbližší příslušný orgán v blízkosti svého bydliště. Jakmile soud vydá rozhodnutí, je nutno zajistit, aby bez dalších formalit nabylo stejné právní moci jako ve státě, v němž bylo vydáno. Tím bude dosaženo cíle odstranit veškerá „meziopatření“.

Obecně musí oprávněný (příjemce výživného) obdržet při každém procesním kroku pomoc a podporu, které se mu prozatím nedostávalo. K tomu má přispět zřízení struktur spolupráce mezi členskými státy. Náleží mezi ně například možnost, aby oprávněný (příjemce výživného) mohl podniknout veškeré nutné kroky v místě jeho obvyklého pobytu, až do stádia vlastního výkonu rozhodnutí, aby mohl plnění vymoci například cestou výkonu srážkami ze mzdy nebo jiného obdobného příjmu nebo příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, domoci se toho, aby v byly v jeho prospěch použity mechanismy spolupráce nebo aby mu byl poskytnut přístup k informacím, které umožní zjištění místa, kde se zdržuje dlužník, popřípadě zjištění jeho majetku. Také z tohoto důvodu se předpokládá, že bude právo na přístup k soudu silněji zajišťováno tím, že budou zájmy oprávněného (příjemce výživného) hájeny ústředními orgány členských států.

Z důvodů jednoduchosti musí být v neposlední řadě odstraněna mnohost pramenů práva v této oblasti, neboť v Evropské unii dosud neexistuje jednotný zcela harmonizovaný systém uznávání a výkonu cizozemských rozhodnutí o vyživovací povinnosti.

Nařízení Brusel I se totiž podle článku 71 [nedotýká] „*dohod, jejichž stranami jsou členské státy, a soudní příslušnosti ve zvláštních oblastech práva, které upravují uznávání a výkon rozhodnutí.*“ V posledním odstavci téhož článku se dále praví: „*Jsou-li jak členský stát původu, tak i dožádaný členský stát smluvními stranami dohody týkající se zvláštní oblasti práva, která upravuje podmínky uznávání a výkonu rozhodnutí, platí tyto podmínky.*“ Mezi takové „zvláštní oblasti práva“ patří i vyživovací povinnost; Haagskou úmluvu ze dne 2. října 1973 o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti podepsalo 17 z 25 členských států. Pro vzájemné vztahy těchto signatářských členských států platí tudíž „předpoklady“ stanovené v Haagské úmluvě z roku 1973, která byla uzavřena před vydáním nařízení Brusel I.

V článku 26 této úmluvy se však praví, že si každý smluvní stát může vyhradit právo určitá rozhodnutí neuznat a neprohlásit je za vykonatelné, a sice rozhodnutí o vyživovací povinnosti k dospělým anebo mezi příbuznými v poboční linii, popřípadě mezi osobami sešvagřenými. Členské státy, které podepsaly úmluvu z roku 1973⁷, uplatnily většinou jednu nebo více výhrad na základě tohoto ustanovení. Výsledkem je obraz plný protikladů v záležitostech uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti.

⁷ Sedmáct členských států: Česká republika, Dánsko, , Estonsko, Finsko, Francie, Itálie, Litva, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Řecko, Slovensko, Spojené království, Španělsko, Švédsko.

Tyto disonance jsou výrazem rozdílů mezi jednotlivými státy již v samotném výkladu pojmu vyživovací povinnost. Ustanovení o výhradách obsažená v úmluvě z roku 1973 skýtají možnost tyto rozdíly dále zvýraznit. Umožňují uznání určitých rozhodnutí o výživném odmítnout s odkazem na „generální klauzuli výhrady veřejného pořádku“. Výhrada veřejného pořádku se již neužívá od případu k případu, *a posteriori*; uplatňuje se obecně, *a priori*, cestou výhrady k úmluvě z roku 1973, která má přednost před právem Společenství.

Takovéto disonance jsou nadále v Evropské unii vyloučeny, neboť se Unie na nejvyšší politické úrovni dohodla na takzvaném volném pohybu rozhodnutí o vyživovací povinnosti. Jsou však rovněž podnětem k zamyšlení, jak se vyrovnat s námitkami členských států, jež se doposud vyslovovaly pro omezení tohoto volného pohybu.

1.2.2. Posílení právní jistoty

Harmonizace kolizních norem má především tu výhodu, že oprávnění (příjemci výživného) mohou jednat v plné znalosti stavu věci, aniž by byli vystaveni divergentním podmínkám různých vnitrostátních právních řádů. Tímto způsobem je v určité míře zajištěno naplnění „oprávněného očekávání“.

Díky předpisům o rozhodném právu rozhodne příslušný soud na základě předpisů hmotného práva, jež mají nejužší vztah k dané věci. Zamezí se tím rovněž tvrdostem zákona: oprávněný (příjemce výživného) obdrží odpověď přiměřenou své situaci, aniž by se stal obětí rozličných kolizních norem.

Kolizní norma tak doprovází a usnadňuje odstraňování „meziopatření“ ve stádiu uznávání: rozhodnutí je méně sporné, pokud bylo vydáno na základě zákona, jehož návrh byl vypracován na základě harmonizovaných pravidel.

Navíc takové předpisy o rozhodném právu umožňují za určitých podmínek zcela konkrétně popřít nároky na výživné, které spočívají ve vyživovací povinnosti, jež není obecně akceptována ve všech státech (například vyživovací povinnosti mezi sourozenci). Kolizní norma tak přestavuje v prostoru volného pohybu rozhodnutí „záchrannou síť“ a odstraňuje pochybnosti členských států, které pojem vyživovací povinnosti vykládají restriktivně.

Funkcí kolizních norem není odstranění existujících rozdílů. Nejde o sjednocení koncepcí, jež se zakládají na určitých společenských, ekonomických nebo kulturních hodnotách jednotlivých zemí, ale o to, aby nebylo vydáno rozhodnutí na základě zákona, který nemá dostatečný vztah k dané rodinné situaci.

1.2.3. Zabezpečení účinnosti a stálosti úhrad výživného

Současná situace se trvale zlepšit pouze tehdy, budou-li úhrady výživného skutečně realizovány. Oprávněný (příjemce výživného) musí mít možnost domoci se rozhodnutí, které bude vykonatelné na celém území Evropské unie a následně využít jednoduchého a harmonizovaného systému výkonu rozhodnutí. Vyžaduje se splnění tří podmínek. Za prvé musí ve všech případech automaticky dojít k předběžnému výkonu všech rozhodnutí o vyživovací povinnosti. Za druhé musí být odstraněna „meziopatření“, která byla doposud potřebná k tomu, aby bylo rozhodnutí vydané v jednom členském státě uznané a vykonatelné v jiném členském státě. Za třetí musí být přijata řada opatření v souvislosti s vlastním výkonem rozhodnutí: přístup k informacím o situaci povinného, vytvoření právních nástrojů

umožňujících přímý výkon srážkami ze mzdy a obdobných příjmů, popřípadě příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, jakož i zlepšení pořadí pohledávek výživného.

Uskutečnění cílů sledovaných tímto návrhem bude dosaženo při zajištění plného respektování základních práv uznaných Evropskou unií. Mezi nároky oprávněných (příjemců výživného) a právy povinných (plátců výživného) musí být zajištěn vyvážený poměr; povinni mají mít nárok zejména na spravedlivý proces a právo na ochranu osobních údajů.

2. KONZULTACE ZÚČASTNĚNÝCH STRAN

Komise zadala vypracování studie o vymáhání pohledávek výživného v členských státech Evropské unie⁸.

První schůzka znalců v tomto oboru se konala dne 3. listopadu 2003. Úkolem schůzky bylo zpracování nejdůležitějších aspektů, které mají být předloženy k diskusi v plánované zelené knize o vyživovací povinnosti.

Zelená kniha o vyživovací povinnosti byla Komisí přijata dne 15. dubna 2004⁹. První reakce byly předmětem veřejného slyšení, které se konalo dne 2. června 2004. Následně byla obdržena ještě další stanoviska¹⁰.

Dne 12. května 2005 se konala druhá schůzka znalců z členských států, kterým byly předloženy tři předběžné legislativní návrhy opírající se o pracovní dokument vypracovaný útvary Komise. Schůzka poskytla příležitost k projednání celé škály otázek, které vyvstaly ohledně vyživovací povinnosti v Evropské unii, mimo jiné otázek: rozhodného práva, mezinárodní příslušnosti, uznávání cizozemských rozhodnutí, vykonatelnosti a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti, harmonizace určitých procesních předpisů, spolupráce mezi ústředními orgány, přístupu k informacím atd.

Účastníci této schůzky byli následně požádáni, aby Komisi předložili své písemné připomínky k pracovnímu dokumentu skládajícímu se ze tří předběžných návrhů.

Komise zadala vypracování studie o možných důsledcích; tato studie byla zařazena do přílohy k tomuto návrhu. Při této příležitosti byly v rámci zelené knihy i v období, které následovalo po jejím zveřejnění, podrobeny analýze příspěvky přizvaných odborníků. Uvažovalo se o několika alternativách: zachování *statu quo*, nelegislativním řešení i o několika variantách zákonodárných iniciativ Společenství. Z této studie vyplývá, že k řešení nejrůznějších obtíží právní povahy i praktického rázu, s nimiž se potýkají oprávnění (příjemci výživného), by mělo Společenství podniknout zásadní kroky, jež by zahrnuly veškeré možné přístupy.

⁸ Do této studie lze nahlédnout na internetové stránce generálního ředitelství pro spravedlnost, svobodu a bezpečnost na adrese (URL)

http://europa.eu.int/comm/justice_home/doc_centre/civil/studies/doc_civil_studies_en.htm

⁹ KOM (2004)254 v konečném znění.

¹⁰ Stanoviska jsou zveřejněna na této adrese (URL):

http://europa.eu.int:8082/comm/justice_home/ejn/maintenance_claim/maintenance_claim_ec_en.htm

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1. Právní základ

Oblast, kterou se tento návrh zabývá, spadá od nabytí účinnosti Amsterdamské smlouvy pod článek 65 Smlouvy o založení Evropských společenství; právním základem tohoto návrhu je čl. 61 písm. c) této smlouvy.

Článek 65 Smlouvy o ES přenáší na Společenství legislativní pravomoci v oblasti soudní spolupráce v občanských věcech s mezinárodním prvkem, pokud je to nutné k řádnému fungování vnitřního trhu.

Plánovaná opatření lze přiřadit k opatřením, která jsou výslovně uvedena ve výčtu (jedná se ostatně o výčet neúplný) v článku 65: spory o příslušnost, kolize právních předpisů, uznání a výkon rozhodnutí a odstraňování překážek řádného průběhu občanskoprávních řízení podporou slučitelnosti procesních předpisů

Orgány Společenství rozhodnou na základě volného uvážení, zda je určité opatření nutné k řádnému fungování vnitřního trhu. Tento návrh usnadňuje řádné fungování vnitřního trhu v tom smyslu, že vytvoření nového právního rámce pro vymáhání pohledávek výživného přispívá k odstranění překážek v oblasti volného pohybu osob, který dosud trpí trvajících rozdíly mezi vnitrostátními právními řády ve věcech vymáhání pohledávek výživného.

S ohledem na podmínku přeshraničního prvku (článek 65 SES) jsou v tomto návrhu obsažena opatření, jejichž cílem je usnadnit získání exekučního titulu a domoci se výkonu v případech, které vesměs obsahují přeshraniční prvek. Ustanovení o řešení sporů o příslušnost a kolizní normy se *per definitionem* týkají mezinárodních skutkových stavů, včetně právních aspektů různých zemí. Ustanovení o uznávání a výkonu rozhodnutí mají zajistit, aby rozhodnutí vydané v jednom členském státě bylo automaticky vykonatelné v jiném členském státě. Tato ustanovení jsou doprovázena harmonizací procesních předpisů omezenou na nejmenší nutnou míru. Navržená prováděcí opatření mají za úkol usnadnit výkon rozhodnutí v jiném členském státě. Opatření v oblasti spolupráce a výměny informací v konečném důsledku předpokládají účast druhého členského státu.

Toto nařízení bude přijato postupem podle čl. 67 odst. 2 Smlouvy o ES. Komise totiž zastává názor, že se tento návrh dotýká rodinného práva ve smyslu čl. 67 odst. 5 druhé odrážky Smlouvy o ES.

Z právního hlediska lze tento výklad přijmout vzhledem k úzké vazbě mezi vyživovací povinností a rodinným právem, ale zároveň je třeba konstatovat, že takové řešení není zcela uspokojivé. Výklad totiž nebere v dostatečné míře v úvahu hybridní povahu pojmu vyživovací povinnosti – třebaže je zakotvena v rodinném právu, její plnění má jako u každé jiné pohledávky povahu pekuniární.

Zákonodárce Společenství zastával doposud stanovisko, že lze vyživovací povinnost vyčlenit z oblasti rodinného práva a podřídit obecným ustanovením o soudní spolupráci v civilních věcech. Z tohoto důvodu je rodinné právo na rozdíl od vyživovací povinnosti vyčleněno z působnosti nařízení Brusel I, které se tak vydalo stejnou cestou jako Bruselská úmluva ze dne 27. září 1968. Naopak nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o

příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti (dále jen: „nové nařízení Brusel II“) ¹¹ pokrývá podstatnou část rodinného práva (rozvod, rodičovskou zodpovědnost), ale vylučuje vyživovací povinnost. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky ¹² (dále jen „nařízení EET“), zahrnuje pohledávky výživného a bylo přijato spolumozhodovacím postupem.

U tohoto nařízení je tomu jinak – zabývá se výlučně vyživovací povinností, která je v ostatních zmíněných právních nástrojích pojednána pouze okrajově. Doslovné znění Smlouvy o ES umožňuje Komisi toliko konstatování, že se předkládaný návrh týká rodinného práva, a tudíž nepodléhá spolumozhodovacímu postupu.

Výše citovaným nevýhodám by se bylo možno vyhnout, kdyby Rada rozhodla, že se na vyživovací povinnost budou opět vztahovat obecné předpisy. Podle čl. 67 odst. 2 druhé odrážky Smlouvy o ES může totiž Rada po konzultaci s Evropským parlamentem přijmout jednomyslné rozhodnutí, podle něhož se na všechny oblasti práva nebo části oblastí, na které se vztahuje třetí část čtvrté hlavy Smlouvy o ES, použije postup podle článku 251. Z toho vyplývá, že je možné převést oblast vyživovací povinnosti, na niž se dosud vztahoval požadavek jednomyslného rozhodnutí, mezi materie podléhající spolumozhodovacímu postupu.

Komise doporučuje Radě přijmout rozhodnutí ve výše uvedeném smyslu; takovéto rozhodnutí by bylo v souladu se zvláštním povahou vyživovací povinnosti a navíc by zapadalo do zákonného rámce, v němž Společenství doposud v této oblasti jednalo.

3.2. Zásada proporcionality a zásada subsidiarity

Cílů tohoto nařízení nemohou členské státy dosáhnout samy. Mají-li pravidla mezinárodní příslušnosti a kolizní normy i předpisy o uznávání a výkonu rozhodnutí usnadnit fungování vnitřního trhu, musí být jednotné. Pouze opatření na úrovni Společenství může zajistit ekvivalenci použitelných předpisů, jak již to bylo učiněno v jiných případech, například v případě nařízení Brusel I. Totéž platí pro ustanovení o spolupráci, jelikož určené ústřední orgány musí podléhat v celé Evropské unii týmž povinnostem v oblasti vzájemné úřední pomoci.

Tento návrh je zcela v souladu se zásadou proporcionality, protože se omezuje na nejmenší míru potřebnou k dosažení těchto cílů. Zejména kolizní normy umožňují neprovádět harmonizaci hmotněprávních předpisů. Předpisy o příslušnosti a o uznávání a výkonu rozhodnutí zase mají jen nepatrný dopad na vnitrostátní procesní předpisy.

Pro zvolenou formu právního předpisu, již je forma nařízení, existuje několik důvodů. Členským státům nemá být poskytnuta možnost užít volnou úvahu: ani při stanovení předpisů o mezinárodní příslušnosti, které mají zajistit právní jistotu občanů i obchodních společností, ani v postupech uznávání a výkonu, jež musí být nutně jednoznačné a jednotné. Totéž platí pro kolizní normy. Návrh totiž obsahuje jednotné předpisy o rozhodném právu, které jsou natolik precizní a bezpodmínečné, že není nutná jejich transpozice do vnitrostátního práva. Pokud by členské státy mohly užít volnou úvahu při transpozici těchto předpisů, zavládla by opět právní nejistota, již má právě tento návrh odstranit.

¹¹ Úř. věst. L 338, 23.12.2003, s 1-29.

¹² Úř. věst. L 143, 30.4.04, s. 15-39.

Obecně má transparence v této oblasti mimořádný význam. Předpisy použitelné v Evropském společenství musí být přímo uplatnitelné a jednotně formulované, aniž by vyvstávala potřeba vyhledávat je ve vnitrostátním právu, jež právní akty Společenství obsahově transponuje a v němž se dotčené osoby často nevyznají. Právní forma nařízení dává navíc Soudnímu dvoru možnost zajišťovat jednotné uplatňování příslušných ustanovení ve všech členských státech.

3.3. Stanovisko Spojeného království, Irska a Dánska

Hlava IV Smlouvy o založení Evropského společenství, která je určující pro oblast upravovanou tímto nařízením, neplatí pro Spojené království a Irsko, ledaže se tyto země rozhodnou pro účast na opatřeních podle protokolu v příloze ke Smlouvě o ES.

Hlava IV Smlouvy o ES se podle protokolu nevztahuje ani na Dánsko.

Návrh

NAŘÍZENÍ RADY

o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 61 písm. c) a čl. 67 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹³,

s ohledem na stanovisko Evropského parlamentu¹⁴,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru¹⁵,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Společenství si stanovilo za cíl zachovávat a rozvíjet Evropskou unii jakožto prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém je zajištěn volný pohyb osob. Pro postupné vytvoření tohoto prostoru má Společenství přijímat zejména opatření v oblasti soudní spolupráce ve věcech občanských s cílem zajistit řádné fungování vnitřního trhu.
- (2) V této souvislosti přijalo dosud Společenství mimo jiné tato opatření: nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech¹⁶, nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o soudní příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech občanských a obchodních¹⁷, rozhodnutí Rady 2001/470/ES ze dne 28. května 2001 o zřízení Evropské soudní sítě pro věci občanské a obchodní¹⁸, nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech¹⁹, nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000²⁰, jakož i

¹³ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹⁴ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹⁵ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

¹⁶ Úř. věst. L 160, 30.6.2000, s. 37.

¹⁷ Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1.

¹⁸ Úř. věst. L 174, 27.6.2001, s. 25.

¹⁹ Úř. věst. L 174, 27.6.2001, s. 1.

²⁰ Úř. věst. L 338, 23.12.2003, s. 1.

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky²¹.

- (3) Evropská rada dala na svém zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 podnět k vytvoření zvláštních společných procesních pravidel pro zjednodušené a urychlené řešení přeshraničních sporů, zejména ve věcech vyživovací povinnosti. Doporučila rovněž zrušit „meziopatření“, jichž bylo doposud zapotřebí, aby mohlo být rozhodnutí vydané v jednom členském státě uznáno a vykonáno v jiném členském státě.
- (4) Dne 30. listopadu 2000 přijala Rada společný program Komise a Rady o opatřeních k provádění zásady vzájemného uznávání rozhodnutí v občanských a obchodních věcech²².
- (5) Evropská rada přijala na svém zasedání, které se konalo ve dnech 4. a 5. listopadu 2004 v Bruselu, nový program, takzvaný „Haagský program k posílení svobody, bezpečnosti a práva v Evropské unii“.
- (6) Ve dnech 2. a 3. června 2005 přijaly Rada a Komise společný akční program, jímž se pomocí konkrétních opatření uskutečňuje Haagský program a který se zmiňuje o nutnosti přijmout návrhy ve věci vyživovací povinnosti.
- (7) Oprávněný (příjemce výživného) by měl mít možnost bez problémů dosáhnout rozhodnutí, které je automaticky vykonatelné ve všech ostatních členských státech a navíc je lze vykonat snáze a rychleji.
- (8) Aby bylo možno dosáhnout tohoto cíle a zajistit občanům lepší přístup k příslušným právním normám, je vhodné včlenit veškerá opatření nutná k vymáhání pohledávek výživného na celém území Společenství do jediného nařízení. Nařízení by tudíž mělo obsahovat ustanovení o kompetenčních sporech, kolizní normách, o vykonatelnosti a výkonu cizozemských rozhodnutí a o spolupráci příslušných orgánů.
- (9) Působnost nařízení by měla zahrnout všechny druhy vyživovací povinnosti vyplývající z příbuzenství nebo vztahů s obdobným účinkem, aby tak bylo možno zajistit rovné zacházení se všemi oprávněnými (příjemci výživného).
- (10) Předpisy o mezinárodní příslušnosti se nepatrně liší od nynějších platných ustanovení nařízení (ES) č. 44/2001. Aby bylo možno co nejlépe chránit zájmy oprávněných (příjemců výživného) a umožnit řádný výkon práva v Evropské unii, měly by být příslušné předpisy jasnější a napříště zahrnout všechny případy, v nichž existuje dostatečně těsný vztah mezi situací účastníků a členským státem. Okolnost, že má žalovaný obvyklé bydliště ve třetím státě, by již neměla představovat důvod pro vyloučení práva Společenství, a napříště by již neměla být dána možnost odkázat na vnitrostátní právo.
- (11) Strany mají mít možnost určit souhlasným prohlášením rozhodné právo, s výjimkou případů vyživovací povinnosti vůči nezletilému dítěti, kdy je třeba zajistit ochranu „slabší strany“.

²¹ Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 15.

²² Úř. věst. C 12 ze dne 15.1.2001.

- (12) Navíc je nutno zavést jednoznačný a účinný mechanismus řešení otázek litispendence a souvisejících řízení probíhajících u různých soudů.
- (13) Kolizní normy by měly platit pouze pro vyživovací povinnost, ale neměly by stanovovat, podle kterého práva se určí, zda existuje rodinný poměr, jenž tuto vyživovací povinnost zakládá.
- (14) Jako u mezinárodních právních nástrojů má mít nadále přednost právo země, v níž má oprávněný (příjemce výživného) obvyklé bydliště, na druhém místě však by mělo následovat právo státu, v němž bylo soudní řízení zahájeno (*lex fori*), protože v takových případech lze spory v této specifické oblasti obvykle vyřešit snáze, rychleji a s menšími náklady.
- (15) Nelze-li nárok na výživné prosadit ani jedním z výše uvedených způsobů, měla by existovat možnost použít právo země, k níž má vyživovací povinnost úzký vztah. Takovouto zemí může být především – nikoli však výlučně – země státní příslušnosti obou účastníků řízení.
- (16) Účastníci řízení by měli mít možnost za určitých podmínek sami určit rozhodné právo. Pro účely řízení by tak měli mít možnost rozhodnout se pro *lex fori*. Kromě toho by měli mít možnost smluvně určit rozhodné právo, než vůbec dojde k právnímu sporu, a to u všech druhů vyživovací povinnosti s výjimkou výživného pro děti nebo potřebné dospělé; kromě toho by jejich volba měla být omezena na výběr určitých zákonů.
- (17) Žalovaný by měl být chráněn před uplatněním práva určeného podle tohoto nařízení v případech, kdy není rodinnému poměru, který ospravedlňuje přiznání plateb výživného, jednoznačně přiznáno privilegované postavení. To by mělo platit zejména pro vztahy příbuzných v poboční linii, mezi osobami sešvagřenými, pro vyživovací povinnost potomků vůči příbuzným ve vzestupné linii, anebo pro trvání vyživovací povinnosti po zániku manželství.
- (18) Rozhodnutí o vyživovací povinnosti vydaná v jednom členském státě by měla být bez dalšího řízení uznána v jiném členském státě a být v něm vykonatelná. Aby bylo možno odstranit veškerá „meziopatření“, měla by být provedena minimální harmonizace procesních pravidel. To by mělo zajistit splnění požadavků na účinnou právní ochranu ve všech členských státech podle společných právních norem.
- (19) Rozhodnutí o vyživovací povinnosti přijaté v jednom členském státě musí být možné rychle a účinně vykonat v jiném členském státě. Oprávnění (příjemci výživného) by měli především získat možnost provedení výkonu rozhodnutí přímo srážkami ze mzdy a obdobných příjmů, popřípadě příkázáním pohledávky z bankovních účtů povinných.
- (20) Vykonatelné veřejné listiny a dohody mezi stranami by měly získat stejné postavení jako rozhodnutí.
- (21) Aby bylo možno usnadnit vymáhání výživného, měly by se v členských státech zřídit ústřední orgány, které by spolupracovaly v obecných otázkách i v konkrétních případech. Tyto ústřední orgány by si měly vyměňovat informace s cílem zjištění, kde se povinní (plátcí výživného) zdržují, a ocenění jejich majetkových hodnot a příjmů v souladu s veškerými požadavky na ochranu fyzických osob při zpracování osobních údajů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) 95/46 ze dne 24. října 1995

o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů²³.

- (22) Toto nařízení bere ohled na základní práva a zachovává principy uznané zejména Listinou základních práv Evropské unie. K tomu náleží zejména respektování soukromí a rodinného života, ochrana osobních údajů, uznávání práv dítěte a právo na účinnou právní ochranu nestranným soudem podle článků 7, 8, 24 a 47 Listiny.
- (23) V souladu s článkem 2 rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi²⁴ by měla být opatření potřebná k provádění tohoto nařízení přijata konzultačním postupem podle článku 3 uvedeného rozhodnutí.
- (24) Toto nařízení nastupuje na místo dříve přijatých nástrojů Společenství upravujících tutéž oblast. V zájmu sjednocení a zjednodušení platných právních norem by měly mít kromě toho přednost před ostatními mezinárodními právními nástroji použitelnými ve vztazích mezi členskými státy.
- (25) Jelikož cíle plánovaného opatření – vytvoření nástrojů efektivního vymáhání pohledávek výživného na území Evropské unie – nelze účinně uskutečnit na úrovni členských států, a tudíž je lépe dosažitelné na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu s principem subsidiarity zakotveným v článku 5 Smlouvy o ES. V souladu se zásadou proporcionality vymezenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (26) [Spojené království a Irsko v souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o založení Evropského společenství, oznámily své přání účastnit se přijímání a používání tohoto nařízení.]
- (27) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko nepodílí na přijímání tohoto nařízení, a proto pro ně není závazné ani použitelné.

²³ Úř. věst. L 281, 23.11.1995, s. 31-50.

²⁴ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Oblast působnosti a definice

Článek 1

Oblast působnosti

1. Toto nařízení se použije na vyživovací povinnost, která vyplývá z rodinných poměrů nebo poměrů, které mají podle rozhodného práva obdobný účinek.
2. V tomto nařízení se pojmem „členský stát“ rozumí veškeré členské státy s výjimkou Dánska [, Spojeného království a Irska].

Článek 2

Definice pojmů

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- (1) „soudem“ jakýkoli orgán, jenž je v členských státech příslušný ve věcech vyživovací povinnosti;
- (2) „soudcem“ soudce ve věcech vyživovací povinnosti nebo jiná úřední osoba, jejíž pravomoci odpovídají pravomocem soudce;
- (3) „rozhodnutím“ jakékoliv rozhodnutí vydané soudem členského státu ve věcech vyživovací povinnosti, jako je rozsudek, usnesení, popřípadě správní rozhodnutí, anebo příkaz výkonu rozhodnutí včetně rozhodnutí (vyššího soudního úředníka) o stanovení výše nákladů řízení;
- (4) „veřejnou listinou“
 - a) písemnost, která slouží v oblasti vyživovací povinnosti jako veřejná listina a jejíž pravost
 - i) dokládá podpis a obsah listiny
 - ii) byla zjištěna úřadem nebo jiným orgánem, kterého k tomu zmocnil členský stát původu nebo
 - b) dohodou o poskytování výživného uzavřenou se správním úřadem nebo jím ověřenou;

- (5) „členským státem původu“ členský stát, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, jehož výkon má být proveden;
- (6) „členským státem výkonu“ členský stát, v němž má být výkon proveden;
- (7) „původním soudem“ soud, který vydal rozhodnutí, jehož výkon má být proveden;
- (8) „oprávněným (příjemcem výživného)“ jakákoli fyzická osoba, která má nebo uplatňuje právo na poskytování výživného;
- (9) „povinným (plátcem výživného)“ jakákoli fyzická osoba, která dluží výživné nebo vůči níž bylo uplatněno právo na poskytování výživného

Kapitola II

Příslušnost

Článek 3

Obecná příslušnost

Ve věcech vyživovací povinnosti jsou v členských státech příslušné

- a) soudy místa, v němž má obvyklé bydliště žalovaný, nebo
- b) soudy místa, v němž má obvyklé bydliště žalobce, nebo
- c) soudy, které jsou příslušné pro žaloby ve věcech osobního stavu, je-li zároveň uplatněn i nárok na výživné, ledaže je tato příslušnost odvozena výlučně ze státní příslušnosti jedné ze stran, nebo
- d) soudy, které jsou příslušné pro žaloby ve věcech rodičovské zodpovědnosti ve smyslu nařízení Rady (ES) č. 2201/2003, je-li zároveň uplatněn i nárok na výživné.

Článek 4

Dohoda o příslušnosti

1. Dohodly-li se strany, z nichž nejméně jedna má své obvyklé bydliště na výsostném území určitého členského státu, že má v probíhajícím nebo případném budoucím sporu o výživné rozhodnout soud nebo soudy určitého členského státu, je příslušným soud, popřípadě soudy, tohoto členského státu. Není-li stanoveno jinak, jedná se v takovém případě o příslušnost výlučnou.

2. Dohoda o rozhodném právu musí být uzavřena písemnou formou. Požadavek písemné formy je dodržen při jakémkoli podání elektronickou cestou, jež umožňuje trvalý záznam této dohody.
3. Nemají-li obě strany dohody o soudní příslušnosti obvyklé místo pobytu na území členského státu, nemohou rozhodovat soudy ostatních členských států, ledaže se určené soudy prohlásily nepřislušnými.
4. Tento článek se nevztahuje na spory o výživné, jež se týkají dítěte mladšího osmnácti let.

Článek 5

Příslušnost založená dostavením se žalovaného před soud

Podle článků 3 a 4 je příslušný soudce členského státu, před nějž se osobně dostaví žalovaný. To neplatí, pokud se žalovaný dostaví k soudu, aby uplatnil nedostatek příslušnosti, nebo pokud je podle článku 4 výlučně příslušný jiný soud.

Článek 6

Zbytková příslušnost

Nelze-li určit příslušnost soudu podle článků 3 až 5, jsou příslušné tyto soudy:

- a) soudy členského státu společné státní příslušnosti oprávněného (příjemce výživného) a povinného (plátce výživného); nebo
- b) jedná-li se o vyživovací povinnost mezi manželi nebo bývalými manžely, soudy členského státu, na jehož území se nacházelo poslední společné obvyklé bydliště obou manželů, pokud bylo jejich společným bydlištěm ještě v době kratší jednoho roku před podáním žaloby.

Článek 7

Litispence

1. Je-li podána žaloba k soudům různých členských států ohledně téhož nároku na výživné, soud, k němuž je podána později, přeruší z úřední povinnosti řízení na dobu, než bude určena příslušnost soudu, k němuž byla podána dříve.
2. Jakmile je určena příslušnost soudu, u nějž bylo řízení zahájeno dříve, prohlásí se soud, k němuž byla žaloba podána později, nepřislušným ve prospěch soudu, u nějž bylo řízení zahájeno dříve.

Článek 8

Související řízení

1. Pokud řízení, která spolu vzájemně souvisí, probíhají u soudů různých členských států, může soud, k němuž byla podána žaloba později, přerušit řízení.
2. Jedná-li se o řízení v prvním stupni, může se soud, k němuž byla podána žaloba později, prohlásit na návrh jedné ze stran nepřislušným, je-li soud, k němuž byla podána žaloba dříve, příslušný pro daná řízení a právo tohoto soudu umožňuje spojení věcí.
3. Vzájemně související řízení ve smyslu tohoto článku jsou řízení, mezi nimiž je dán tak úzký vztah, že je zřejmě vhodné jejich spojení a vydání společného rozhodnutí, aby se zamezilo možnosti, že budou v rozdělených řízeních vydána rozhodnutí, jež by si vzájemně odporovala.

Článek 9

Podání žaloby k soudu

Pro účely této kapitoly se za zahájení řízení před soudem považuje okamžik, kdy

- a) byl návrh na zahájení řízení nebo jiná rovnocenná písemnost podán k soudu za předpokladu, že žalobce následně nepochybil při učinění kroků požadovaných pro doručení žalovanému, nebo
- b) písemnost byla převzata orgánem příslušným pro její doručení v případě, že musí být doručena před podáním u soudu, za předpokladu, že navrhovatel následně nepochybil při učinění kroků požadovaných v souvislosti s podáním písemnosti u soudu.

Článek 10

Předběžná a zajišťovací opatření

Návrh na vydání předběžných a zajišťovacích opatření podle práva určitého členského státu lze podat soudním orgánům tohoto státu i tehdy, je-li podle tohoto nařízení pro rozhodnutí ve věci hlavní příslušný soud jiného členského státu.

Článek 11

Přezkoumání příslušnosti

Soud členského státu se prohlásí z úřední povinnosti nepřislušným, je-li k němu podán návrh na zahájení řízení ve věci, v níž podle tohoto nařízení není příslušný.

Kapitola III

Použitelné právo

Článek 12

Absence účinku na existenci rodinného poměru

Ustanovení této kapitoly určují pouze právo použitelné na vyživovací povinnost; právo použitelné na některý z rodinných poměrů ve smyslu článku 1 jimi není dotčeno.

Článek 13

Základní pravidla

1. V otázkách vyživovací povinnosti se použije právo státu, v němž má oprávněný (příjemce výživného) obvyklé bydliště.
2. *Lex fori* se použije, jestliže
 - a) na základě rozhodného práva určeného podle odstavce 1 nemůže oprávněný (příjemce výživného) výživné obdržet od povinného (plátce výživného) nebo
 - b) oprávněný (příjemce výživného) to navrhne a jedná se zároveň o právo státu, v němž má povinný obvyklé bydliště.
3. Pokud oprávněný (příjemce výživného) nemůže prosadit svůj nárok vůči povinnému (plátcí výživného) podle žádného z právních řádů vyjmenovaných v předchozích odstavcích, ale vyživovací povinnost vykazuje úzký vztah k jinému státu, především ke státu společné státní příslušnosti oprávněného (příjemce výživného) a povinného (plátce výživného), použije se právo státu, k němuž má vyživovací povinnost takto úzký vztah.

Článek 14

Volba práva

Aniž by bylo dotčeno ustanovení článku 13, oprávněný (příjemce výživného) a povinný (plátce výživného) se mohou

- a) při podání žaloby výslovně nebo jakýmkoli jiným způsobem nepřipouštějícím odchylný výklad rozhodnout pro účely řízení pro právo soudu, k němuž se žaloba podává

- b) kdykoli písemnou formou dohodnout rozhodné právo s výjimkou vyživovací povinnosti vůči dětem mladším 18 let a dospělým, kteří nejsou z důvodu změny nebo nedostatečnosti svých osobních schopností s to se o sebe postarat, a tudíž nemohou hájit své zájmy (dále jen „dospělí vyžadující pomoc“), v kterémžto případě se svoboda volby práva omezuje na
- i) právo jejich společné státní příslušnosti v okamžiku uzavření takové dohody,
 - ii) právo státu, v němž mají společné obvyklé bydliště, nebo v němž má k okamžiku uzavření dohody obvyklé bydliště oprávněný (příjemce výživného) nebo povinný (plátce výživného),
 - iii) právo, jímž se k okamžiku uzavření dohody řídí jejich majetkoprávní vztahy, jestliže se jedná o vyživovací povinnost mezi dvěma osobami, které jsou či byly manžely nebo mezi nimi existuje či existoval vztah, jenž má podle na něj použitelného práva obdobný účinek.

Článek 15

Nepoužití práva, jež bylo určeno podle tohoto nařízení, k návrhu povinného (plátce výživného)

1. S výjimkou vyživovací povinnosti vůči dětem a potřebným dospělým a mezi manželi a rozvedenými manželi může povinný (plátce výživného) popírat nárok oprávněného (příjemce výživného) podle práva země jejich společné státní příslušnosti nebo, nemají-li společnou státní příslušnost, podle práva země, v níž má obvyklé bydliště.
2. Jedná-li se o vyživovací povinnost mezi manželi nebo rozvedenými manželi, může povinný (plátce výživného) popírat nárok oprávněného (příjemce výživného) vůči němu podle práva země, k níž má uzavření manželství nejtěsnější vztah.

Článek 16

Veřejné instituce

Veřejná instituce může uplatnit svůj nárok na uhrazení výživného oprávněnému (příjemci výživného) podle práva, jímž se sama řídí.

Článek 17

Věcná působnost rozhodného práva

1. Právem použitelným pro záležitosti vyživovací povinnosti se řídí zejména
 - (a) existence a rozsah nároků oprávněného (příjemce výživného) a odpůrců,

- (b) možnost zpětného uplatnění nároků na výživné,
 - (c) způsob výpočtu a valorizace úhrad výživného
 - (d) promlčecí lhůty a lhůty pro podání žaloby,
 - (e) právo veřejné instituce, která zaplatila oprávněnému (příjemci výživného) výživné, na úhradu její platby i meze platební povinnosti povinného (plátce výživného).
2. Při stanovení výše úhrady výživného je nezávisle na hmotněprávních předpisech použitelného práva nutné brát ohled na potřeby oprávněného (příjemce výživného) i finanční možnosti povinného (plátce výživného).

Článek 18

Užití práva třetího státu

Rozhodné právo podle tohoto nařízení je nutno použít i tehdy, nejedná-li se o právo členského státu.

Článek 19

Postoupení

1. Aniž by byl dotčen odstavec 2, rozumí se odkazem na právo určitého státu platné právní normy tohoto státu s výjimkou předpisů mezinárodního práva soukromého.
2. Je-li podle tohoto nařízení třeba použít právo nečlenského státu a normy mezinárodního práva soukromého tohoto státu odkazují na právo jiného státu, použije soud, u nějž bylo řízení zahájeno, své vnitrostátní právo.

Článek 20

Výhrada veřejného pořádku

Určité ustanovení práva určeného podle tohoto nařízení se nepoužije jen tehdy, pokud by bylo jeho užití ve zřejmém rozporu se zásadami veřejného pořádku státu soudu, u nějž bylo řízení zahájeno. Užití ustanovení práva určitého členského státu však z tohoto důvodu odmítnout nelze.

Článek 21

Státy bez jednotného právního řádu

Jestliže se stát skládá z více územních jednotek, kde se vyživovací povinnost řídí jejich vlastními právními normami, považuje se pro účely určení práva použitelného podle tohoto nařízení každá z těchto územních jednotek za stát.

Kapitola IV

Společné procesní předpisy

Článek 22

Doručování

1. V případech řízení před soudem členského státu se žalovanému doručí rozhodnutí o zahájení řízení nebo písemnost stejného právního účinku některým z těchto způsobů:
 - a) osobním doručením, při němž příjemce podepíše potvrzenku o doručení s uvedením data doručení,
 - b) osobním doručením, při němž příslušná osoba, která doručení provedla, podepíše doklad, v němž se udává, že příjemce písemnost obdržel, anebo její přijetí bezdůvodně odmítl, a v němž je uvedeno datum doručení,
 - c) doručením prostřednictvím provozovatele poštovních služeb, kdy příjemce podepíše potvrzení o doručení s uvedením data doručení a zašle je zpět,
 - d) doručení elektronickými prostředky, například telefaxem nebo elektronickou poštou, kdy příjemce podepíše potvrzení o doručení s uvedením data doručení a zašle je zpět.
2. Žalovanému je k přípravě obhajoby poskytnuta lhůta nejméně 30 dnů od doručení písemnosti podle odstavce 1.
3. Členské státy oznámí Komisi ve lhůtě šesti měsíců od nabytí platnosti tohoto nařízení přípustné způsoby doručování. Sdělí Komisi jakoukoli změnu těchto údajů.

Komise tyto informace zpřístupní veřejnosti.

Článek 23

Přezkoumání přípustnosti

1. Pokud se odpůrce, který má obvyklé bydliště na území jiného členského státu, než je členský stát, ve kterém byl návrh podán, nedostaví k soudu, přeruší příslušný soud řízení do doby, než bude prokázáno, že odpůrce mohl obdržet návrh na zahájení řízení nebo jinou rovnocennou písemnost podle článku 22 v dostatečném předstihu, jenž mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, nebo že k tomu byly učiněny veškeré nezbytné kroky.
2. Pokud se odpůrce, který má obvyklé bydliště na území nečlenského státu, nedostaví k soudu, přeruší příslušný soud řízení do doby, než bude prokázáno, že odpůrce mohl obdržet návrh na zahájení řízení nebo jinou rovnocennou písemnost v dostatečném předstihu, jenž mu umožňuje přípravu na jednání před soudem, nebo že k tomu byly učiněny veškeré nezbytné kroky.
3. Řídí-li se doručování písemnosti o zahájení řízení nebo písemnosti stejného právního účinku Haagskou úmluvou ze dne 15. listopadu 1973 o doručování soudních a mimosoudních písemností v cizině ve věcech občanských a obchodních, použije se článek 15 uvedené úmluvy .

Článek 24

Rozhodnutí a přezkum

1. Pokud se žalovaný nedostavil k jednání a
 - a) nelze nade vší pochybnost zjistit, zda obdržel sdělení o zahájení řízení nebo srovnatelnou písemnost, nebo
 - b) nemohl uplatnění nároku na výživné z důvodu vyšší moci nebo mimořádných okolností bez vlastního zavinění napadnout,rozhodnutí může být vydáno, ale žalovaný má právo požádat původní soud o přezkum rozhodnutí.
2. Běh lhůty pro podání návrhu na přezkum rozhodnutí počíná dnem, kdy se žalovaný o tomto rozhodnutí prokazatelně dozvěděl a byl schopen na ně reagovat, nejpozději však dnem, kdy jej příslušný orgán provádějící výkon rozhodnutí o tomto rozhodnutí zpravil. Tato lhůta nesmí být kratší dvaceti dnů.
3. Návrh na přezkoumání má za následek pozastavení všech opatření výkonu rozhodnutí prováděných v daném členském státě.

Kapitola V

Vykonatelnost rozhodnutí

Článek 25

Vykonatelnost

Rozhodnutí vydané v určitém členském státě, které je v tomto státě vykonatelné, je uznáno v jiném členském státě, kde lze provést jeho výkon, aniž by bylo nutné vydat prohlášení vykonatelnosti a aniž by bylo možno napadnout jeho uznání.

Článek 26

Předběžný výkon

Rozhodnutí vydané v jednom členském státě je ze zákona vykonatelné bez ohledu na podání vnitrostátního opravného prostředku. Složení peněžité záruky nelze požadovat.

Kapitola VI

Výkon

Článek 27

Vykonávací řízení

Aniž by byla dotčena ustanovení tohoto nařízení, provádějí se rozhodnutí vydaná v jiném členském státě podle práva státu výkonu.

Článek 28

Předkládání listin a jiných písemných dokladů

Strana, která v určitém členském státě navrhne uznání nebo provedení výkonu rozhodnutí vydaného v jiném členském státě, předloží vyhotovení rozhodnutí, které splňuje podmínky průkaznosti, jakož i potvrzení vystavené příslušným orgánem s použitím formuláře obsaženého v příloze I.

Příslušné orgány státu výkonu nesmějí vyžadovat překlad těchto písemností.

Článek 29

Částečné nebo úplné osvobození od nákladů řízení

Pokud byl žalobce v původním členském státě částečně nebo zcela osvobozen od nákladů řízení nebo poplatků, poskytne se mu ve vykonávacím řízení ohledně osvobození od nákladů řízení nebo poplatků co nejpříznivější nakládání nebo co nejširší osvobození od nákladů či poplatků, jež umožňuje právo členského státu, v němž se provádí výkon rozhodnutí.

Článek 30

Složení peněžité záruky a zálohy na náklady

Straně, která v určitém členském státě navrhuje provedení výkonu rozhodnutí vydaného v jiném členském státě nesmí být z důvodu, že se jedná o cizince, nebo z důvodu nedostatku trvalého bydliště v tomto členském státě, uložena povinnost složit peněžitou záruku nebo zálohu na náklady, nezávisle na tom, jakým názvem je taková povinnost označena.

Článek 31

Legalizace nebo obdobný formální požadavek

Písemnosti uvedené v článku 28 nepodléhají povinnosti legalizace či obdobnému formálnímu požadavku.

Článek 32

Vyloučení přezkumu rozhodnutí ve věci hlavní

1. Rozhodnutí ve věci hlavní vydané v jednom členském státě nesmí být v průběhu vykonávacího řízení v jiném členském státě v tomto jiném státě přezkoumáváno.
2. Příslušný orgán státu výkonu však může z vlastní iniciativy rozhodnout o omezení výkonu rozhodnutí původního soudu pouze na část pohledávek výživného, pokud by plný výkon znamenal podle práva státu výkonu zásah do té části majetku povinného, kterou nelze postihnout výkonem rozhodnutí.

Článek 33

Odepření nebo přerušení výkonu

O úplném nebo částečném odepření nebo přerušení výkonu rozhodnutí původního soudu lze na návrh povinného (plátce výživného) rozhodnout pouze tehdy, jestliže:

- a) povinný uplatní nové okolnosti nebo okolnosti, které původnímu soudu nebyly v době vydání jeho rozhodnutí známy;
- b) povinný podal návrh na přezkum rozhodnutí původního soudu podle článku 24 a nové rozhodnutí nebylo dosud vydáno;
- c) povinný již předmětný dluh splnil;
- d) nárok na provedení výkonu rozhodnutí původního soudu je již částečně nebo zcela promlčený;
- e) rozhodnutí původního soudu je neslučitelné s rozhodnutím vydaným v členském státě výkonu nebo s rozhodnutím, které splňuje nutné podmínky pro uznání v členském státě výkonu.

Článek 34

Nařízení výkonu rozhodnutí měsíčně se opakujícími srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo měsíčně se opakujícím přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu

1. Na návrh oprávněného může původní soud nařídit výkon rozhodnutí měsíčně se opakujícími srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo měsíčně se opakujícím přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, a příslušné rozhodnutí adresuje zaměstnavateli povinného nebo peněžnímu ústavu v jiném členském státě, u něhož má povinný účet. Nařízení výkonu srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo přikázáním pohledávky je ve státě výkonu vykonatelné podle článků 25 a 26 stejně, jako rozhodnutí.
2. Výkon rozhodnutí měsíčně se opakujícími srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo měsíčně se opakujícím přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu lze nařídit jen tehdy, bylo-li rozhodnutí o vyživovací povinnosti doručeno povinnému (plátcí výživného) některým ze způsobů, jejichž výčet je podán v článku 22.
3. Pro podání návrhu na výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo přikázáním pohledávky se použijí formuláře odpovídající vzorům uvedeným v příloze III tohoto nařízení.
4. Původní soud oznámí nařízení výkonu rozhodnutí opakovanými měsíčními srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu doporučenou zásilkou s doručenkou těmto osobám:
 - a) zaměstnavateli povinného nebo bance, u níž má povinný běžný účet a
 - b) nejpozději pět dnů poté povinnému společně s rozhodnutím původního soudu a poučením podle vzoru uvedeného v příloze III a.
5. Po obdržení nařízení výkonu srážkami ze mzdy nebo přikázáním pohledávky provede příjemce první srážku ze mzdy či zaplacení pohledávky. Prokáže-li se, že je výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy nebo přikázáním pohledávky absolutně

nemožný, oznámí to původnímu soudu nejpozději do 30 dnů po obdržení nařízení nebo po provedení posledního výkonu rozhodnutí uvedenými způsoby.

6. Je-li proti povinnému (plátcí výživného) nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy nebo příkázáním pohledávky, je povinen informovat oprávněného (příjemce výživného) o jakékoliv změně zaměstnavatele nebo účtu u peněžního ústavu.

Článek 35

Nařízení dočasného zablokování peněžních prostředků na účtu

1. Oprávněný (příjemce výživného) může navrhnout soudu členského státu, který rozhodl ve věci hlavní, aby určitému peněžnímu ústavu nařídil dočasně zablokovat peněžní prostředky na účtu, který vede, a jehož majitelem je povinný (plátcé výživného). K podání tohoto návrhu a k nařízení dočasného zablokování peněžních prostředků na účtu se použijí formuláře odpovídající vzorům uvedeným v příloze IV.
2. Soud o návrhu oprávněného (příjemce výživného) rozhodne do osmi dnů, aniž by o něm informoval povinného nebo jej vyslechl. Návrhu oprávněného vyhoví a nařídí dočasné zablokování peněžních prostředků na účtu povinného, pokud návrh oprávněného není podle názoru soudu zřejmě bezdůvodný a existuje reálné riziko, že povinný nebude dluh na výživném plnit.
3. Nařízení dočasného zablokování peněžních prostředků na účtu u peněžního ústavu
 - a) je doporučeným dopisem s doručenkou sděleno peněžnímu ústavu, u něhož má povinný běžný účet;
 - b) jeho účinkem je zablokování veškerého pohybu na účtu, jež znemožní, aby z něj majitel účtu vyplatil částku určenou v nařízení zablokování peněžních prostředků na účtu.
4. Soud uvědomí doporučeným dopisem s doručenkou oprávněného a povinného o nařízení dočasného zablokování peněžních prostředků na účtu u peněžního ústavu, jakmile nastane účinek popsany v odst. 3 písm. b).
5. Povinný může navrhnout soudu, který zablokování peněžních prostředků na účtu u peněžního ústavu nařídil, zrušení tohoto nařízení; soud musí o tomto návrhu rozhodnout do osmi dnů. Soud může návrhu povinného vyhovět, popřípadě s podmínkou složení peněžité záruky.
6. Nařízení dočasného zablokování peněžních prostředků na účtu u peněžního ústavu se stane neúčinným, jakmile soud nařídí jeho zrušení, anebo pokud do osmi dnů nerozhodne o příslušném návrhu, nejpozději však k okamžiku vydání rozhodnutí ve věci hlavní. Nařízení dočasného zablokování peněžních prostředků na účtu u peněžního ústavu může být na návrh oprávněného nahrazeno podle článku 34 nařízením výkonu rozhodnutí měsíčně se opakujícími srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo měsíčně se opakujícím příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, jakmile je vydáno rozhodnutí ve věci hlavní.

Rozhodnutí, kterým se ruší dočasné zablokování peněžních prostředků na účtu, se peněžnímu ústavu doručí doporučeným dopisem s doručenkou.

Článek 36

Pořadí pohledávek výživného

Pohledávky výživného mají přednost před všemi ostatními pohledávkami vůči povinnému, včetně pohledávek za náklady výkonu rozhodnutí.

Kapitola VII

Veřejné listiny a dohody

Článek 37

Vykonatelnost veřejných listin a dohod

Veřejné listiny, které určitý členský stát přijal a jsou v něm vykonatelné, jakož i dohody mezi stranami, které jsou vykonatelné v určitém členském státě, je nutno uznat a propůjčit jim stejný účinek vykonatelnosti jako rozhodnutím podle článku 25.

Článek 38

Výkon veřejných listin a dohod

1. Ustanoveními kapitoly VI se v případě potřeby řídí i uznávání a výkon vykonatelných veřejných listin a dohod mezi stranami. Příslušný orgán členského státu, v němž je vykonatelná veřejná listina nebo dohoda mezi stranami, vystaví na návrh oprávněného s použitím formuláře uvedeného v příloze II tohoto nařízení příslušné potvrzení obsahující výtah z dané veřejné listiny či dohody mezi stranami.
2. Oprávněný, který chce využít ustanovení článků 34 a 35, se může obrátit na soud místa, kde má obvyklé bydliště.

Kapitola VIII

Spolupráce

Článek 39

Ústřední orgány

1. Každý členský stát určí jeden nebo více ústředních orgánů, které mu budou nápomocny při provádění tohoto nařízení, a stanoví jejich místní a věcnou příslušnost.
2. Poté, co členský stát určí více ústředních orgánů, sdělení se zasílají zpravidla přímo příslušnému ústřednímu orgánu. Není-li určité sdělení doručeno příslušnému ústřednímu orgánu, je tento orgán povinen obdržené sdělení předat příslušnému ústřednímu orgánu a odesilatele o tom uvědomit.
3. Členské státy sdělí Komisi ve lhůtě šesti měsíců od nabytí platnosti tohoto nařízení následující skutečnosti
 - a) názvy a adresy ústředních orgánů ve smyslu tohoto článku a určené technické komunikační prostředky,
 - b) přípustné jazyky sdělení ústředním orgánům.

Členské státy oznámí Komisi jakoukoli změnu těchto údajů.

Komise tyto informace zpřístupní veřejnosti.

Článek 40

Obecné úkoly

Ústřední orgány poskytují informace o vnitrostátních právních předpisech a postupech v oblasti vyživovací povinnosti a přijímají opatření ke zlepšení provádění tohoto nařízení i k posílení jejich vzájemné spolupráce. K tomuto účelu je využívána Evropská soudní síť pro věci občanské a obchodní vytvořená rozhodnutím Rady 2001/470/ES.

Článek 41

Spolupráce ve zvláštních případech

1. Ústřední orgány spolupracují v určených případech, aby uskutečnily cíle tohoto nařízení. Za tímto účelem přijímají přímo nebo prostřednictvím jiných orgánů a organizací vhodná opatření s cílem

- a) získávání informací o
 - i) situaci oprávněného (příjemce výživného) a povinného (plátce výživného), zejména na základě článků 44 až 47
 - ii) veškerých probíhajících řízeních nebo
 - iii) vydaných rozhodnutí;
 - b) poskytování informací a pomoci oprávněným (příjemcům výživného), kteří jsou účastníky řízení probíhajícího na jejich území;
 - c) usnadňování smíru mezi oprávněnými (příjemci výživného) a povinnými (plátcí výživného) cestou mediace nebo obdobnými prostředky a přeshraniční spolupráce za tímto účelem.
2. Oprávněný s obvyklým bydlištěm v určitém členském státě je na vlastní návrh zastupován:
- a) ústředním orgánem členského státu, na jehož výsostném území se nachází soud projednávající návrh ve věci vyživovací povinnosti
 - b) ústředním orgánem členského státu výkonu.

Ve smyslu tohoto odstavce zahrnuje zastupování veškeré úkony, jimiž lze dosáhnout rozhodnutí a účinného vymožení pohledávky výživného.

Článek 42

Pracovní metoda

1. Oprávněný (příjemce výživného) může podat žádost o právní pomoc podle článku 41 buďto přímo ústřednímu orgánu členského státu, anebo prostřednictvím ústředního orgánu členského státu, v němž má obvyklé bydliště.

Oprávněný může svou žádost předložit soudu v místě svého obvyklého bydliště; soud se postará o její předání a provedení ve spojení ústředním orgánem členského státu, který je pro něj příslušný.
2. K návrhu na pomoc se připojí veškeré dostupné informace, které mohou usnadnit provedení návrhu.
3. Aniž by byl dotčen odstavec 4, poskytují ústřední orgány a jiné orgány a organizace podle článku 41, jakož i osoby určené uvedenými orgány, tuto právní pomoc bezplatně.
4. Od povinného (plátce výživného) lze požadovat částečné uhrazení nákladů, které vznikly zastupováním ve smyslu čl. 41 odst. 2. Od oprávněného (příjemce výživného), který v členském státě svého obvyklého pobytu splňuje podmínky pro

částečné nebo plné osvobození od nákladů řízení nebo poplatků, nesmí být takový příspěvek požadován.

5. Každý ústřední orgán ponese své vlastní náklady.

Článek 43

Schůzky

1. Aby se usnadnilo provádění tohoto nařízení, jsou svolávány pravidelné schůzky ústředních orgánů.
2. Svolávání těchto schůzek se provádí v souladu s rozhodnutím Rady 2001/470/ES o zřízení Evropské soudní sítě pro věci občanské a obchodní.

Článek 44

Přístup k informacím

1. Ústřední orgány umožní přístup k informacím, které usnadní vymáhání pohledávek výživného za podmínek stanovených v této kapitole. Tyto informace slouží následujícím účelům:
 - a) zjištění, kde se zdržuje povinný (plátce výživného);
 - b) zjištění majetkových poměrů povinného (plátce výživného), především výše a povahy jeho příjmů;
 - c) zjištění zaměstnavatele povinného (plátce výživného);
 - d) zjištění účtů povinného (plátce výživného) u peněžních ústavů.
2. Aby bylo možno obdržet informace označené v odstavci 1, je nutno použít údaje, které uchovávají orgány a instituce, jež jsou v členských státech příslušné pro následující oblasti:
 - a) daně a poplatky,
 - b) sociální zabezpečení, včetně odvodů sociálního pojištění zaměstnavateli a zaměstnanci,
 - c) informační systémy evidence obyvatelstva,
 - d) katastry nemovitostí (pozemkové knihy),
 - e) registrace motorových vozidel,
 - f) ústřední banky.

3. Poskytování informací označených v tomto článku nesmí za žádných okolností vést v členském státě k vytváření nových rejstříků nebo databází.

Článek 45

Předávání informací

1. Oprávněný (příjemce výživného) se může obrátit na ústřední orgán členského státu, v němž má obvyklé bydliště, a který je oprávněn získávat informace, prostřednictvím soudu v místě svého obvyklého bydliště; tento soud jeho žádost postoupí, má-li za to, že žádost splňuje předpoklady tohoto nařízení.
2. Předání informací si ústřední orgán vyžádá od jiného ústředního orgánu formulářem podle vzoru uvedeného v příloze V tohoto nařízení.
3. Žádost o poskytnutí informací podle čl. 44 odst. 1 písm. a) může být podána kdykoli. O poskytnutí informací ve smyslu čl. 44 odst. 1 písm. b), c) a d) lze zažádat teprve tehdy, je-li oprávněný (příjemce výživného) schopen předložit úřední potvrzení podle článku 28 nebo čl. 38 odst. 1.
4. Kromě formuláře, na nějž odkazuje ustanovení odstavce 1, si může ústřední orgán, u nějž byla vyžádána pomoc, vyžádat od dožadujícího orgánu doplňující doklady, je-li to nutné k dosažení některého z cílů obsažených v čl. 44 odst. 1.
5. Tyto doplňující doklady je nutno přeložit, ledaže se dožádaný členský stát tohoto požadavku vzdá. Členské státy sdělí Komisi do šesti měsíců od nabytí platnosti tohoto nařízení, zda požadují předkládání překladů podle ustanovení tohoto odstavce.

Komise tyto informace zpřístupní veřejnosti.

Zažádá-li o informace oprávněný (příjemce výživného), který byl částečně nebo úplně osvobozen od nákladů řízení a poplatků, vyhotoví překlad orgán, který byl požádán o pomoc, aniž by náklady na překlad účtoval oprávněnému (příjemci výživného).

6. Orgán, který byl požádán o informace, je předá orgánům, které si je vyžádaly. Není-li dožádaný orgán schopen požadované informace poskytnout, sdělí to s uvedením důvodů dožadujícímu orgánu.

Článek 46

Užití informací

1. Ústřední orgán, který si vyžádal informace a kterému byly poskytnuty, je neprodleně předá soudu, jenž jej opatřením těchto informací pověřil podle čl. 45 odst. 1. Poté, co dožadující orgán předá obdržené informace soudu, zničí jejich kopii, kterou měl v držení.

2. Informace předaná podle ustanovení tohoto nařízení smí být soudem použita výlučně jen k vynucení pohledávek výživného. Soud smí mimoto předat tuto informaci orgánům příslušným pro doručení soudní nebo mimosoudní písemnosti nebo pro výkon rozhodnutí, aniž by ji však zpřístupnil oprávněnému (příjemci výživného). Příslušné orgány tuto informaci po použití neprodleně zničí.
3. Informace předaná podle ustanovení tohoto nařízení je soudem uchovávána jen po dobu potřebnou k vynucení pohledávky výživného. Lhůta pro uchovávání informace nesmí překročit dobu jednoho roku.

Článek 47

Informování povinného (plátce výživného)

Ústřední orgán, od něž byla informace vyžádána, uvědomí povinného (plátce výživného)

- a) o tom, jakou informaci předal a jakým způsobem byla opatřena,
- b) o totožnosti příjemců této informace,
- c) o podmínkách, za nichž smí být podle tohoto nařízení daná informace použita,
- d) o právech a opravných prostředcích, které má povinný (plátce výživného) k dispozici podle vnitrostátních právních předpisů vydaných k provedení směrnice 95/46/ES;
- e) o označení a adrese kontrolního orgánu, který byl na základě směrnice 95/46/ES zřízen v členském státě dožadujícího ústředního orgánu i v členském státě dožádaného ústředního orgánu,

leďaže ústřední orgán, který si informace vyžádá, ve své žádosti předložené podle čl. 45 odst. 2 výslovně uvede, že by informování povinného (plátce výživného) mohlo znesnadnit vynucení pohledávky výživného; v takovém případě dožadovaný orgán upustí od informování povinného (plátce výživného) na dobu, jež nesmí být delší 60 dnů.

Kapitola IX

Obecná a závěrečná ustanovení

Článek 48

Vztahy k jiným nástrojům Společenství

1. Toto nařízení nahrazuje ve věcech vyživovací povinnosti nařízení (ES) č. 44/2001 a nařízení (ES) č. 805/2004.

2. Článek 19 nařízení (ES) č. 1348/2000 se ve věcech vyživovací povinnosti nepoužije.
3. Tímto nařízením nejsou s výjimkou odstavce 2 dotčena nařízení (ES) č. 1348/2000 a nařízení (ES) č. 1206/2001.

Článek 49

Vztahy k jiným nástrojům

Toto nařízení má ve vzájemných vztazích členských států přednost před úmluvami a smlouvami uzavřenými v oblasti upravené tímto nařízením, k jejichž signatářům náleží členské státy.

Článek 50

Změny příloh

Veškeré změny příloh tohoto nařízení se provedou konzultačním postupem stanoveným v čl. 51 odst. 2.

Článek 51

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor, který se skládá ze zástupců členských států; výboru předsedá zástupce Komise.
2. Při odkazu na tento odstavec se použije konzultační postup podle článku 3 rozhodnutí 1999/468/ES s přihlédnutím k ustanovení čl. 7 odst. 3 uvedeného rozhodnutí.

Článek 52

Přechodné ustanovení

1. Ustanovení tohoto nařízení se použijí pouze na řízení zahájená, veřejné listiny doručené a dohody uzavřené po jeho vstupu v platnost.
2. Odchylně platí:
 - a) články 12 až 21 týkající se použitelného práva se použijí na řízení probíhající k datu vstupu tohoto nařízení v platnost, pokud s tím všichni účastníci výslovně souhlasí nebo svůj souhlas vyjádří jakýmkoli jiným způsobem nepřipouštějícím odchylný výklad.

- b) články 27 a 36 týkající se výkonu rozhodnutí se použijí na rozhodnutí a veřejné listiny, jež byly prohlášeny za vykonatelné v souladu s nařízením Rady (ES) č. 44/2001 nebo byly ověřeny jakožto evropské exekuční tituly v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 k datu vstupu tohoto nařízení v platnost;
- c) články 39 až 47 týkající se spolupráce se použijí na všechna řízení probíhající k datu vstupu tohoto nařízení v platnost.

Článek 53

Vstup v platnost

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 1. ledna 2008.
2. Toto nařízení se použije počínaje dnem 1. ledna 2009, s výjimkou čl. 22 odst. 3, článku 39 a čl. 45. odst. 5, které se použijí počínaje dnem, kdy toto nařízení vstoupí v platnost.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

PŘÍLOHA
PŘÍLOHA I

STRUČNÝ VÝTAH ROZHODNUTÍ VE VĚCI VYŽIVOVACÍ POVINNOSTI

(Článek 28 nařízení Rady ... o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti²⁵)

1. Členský stát

AT BE CY CZ DE EE EL ES FI FR HU [IE] IT LT LU LV
MT NL PL PT SE SI SK [UK]

2. Příslušný soud

2.1. Jméno:

2.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

2.3. Obec a PSČ:

3. Žalobce

3.1. Jméno:

3.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

3.3. Obec a PSČ:

3.4. Stát:

3.5. Tel. (*):

3.6. E-Mail (*):

²⁵ Úř. věst. L...

4. Žalovaný

4.1. Jméno:

4.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

4.3. Obec a PSČ:

4.4. Stát:

4.5. Tel. (*):

4.6. E-Mail (*):

(*) Fakultativní údaj.

5. Rozhodnutí

5.1. Výše pohledávky výživného

Měna: euro [libra šterlinků] kyperská libra česká koruna

estonská koruna maďarský forint maltská lira lotyšský lats

litevský litas slovenská koruna švédská koruna slovinský tolar

polský zloty jiná měna (prosím vypište):

5.2. Frekvence plateb

5.2.1. Jednorázová platba celkové částky

5.2.2. Jednorázová splátka.....

Výše jednorázové splátky.....

5.2.3. Opakující se platba (udejte částku, pokud není totožná s částkou pohledávky výživného uvedenou v bodě 5.1):

týdenní.....

měsíční.....

jiná (uveďte podrobnosti):

5.3. Valorizace

V případě valorizace částky uvedené v bodě 5.2.3 udejte procentní sazbu valorizace:

Valorizace uplatněna ode dne:

Datum:

Podpis a/nebo úřední razítko příslušného orgánu/organizace:

PŘÍLOHA II

STRUČNÝ VÝTAH LISTINY VYDANÉ VE VĚCI VYŽIVOVACÍ POVINNOSTI

(Článek 38 nařízení Rady ... o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti²⁶)

1. Členský stát

AT BE CY CZ DE EE EL ES FI FR HU [IE] IT LT LU LV
MT NL PL PT SE SI SK [UK]

2. Povaha listiny

2.1. Veřejná listina.....

vyhotovitel (název a místo instituce):

dne:

2.2. Dohoda stran.....

uzavřená v (místo):

dne:

3. Oprávněný (příjemce výživného)

3.1. Jméno:

3.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

3.3. Obec a PSČ:

3.4. Stát:

3.5. Tel. (*):

3.6. E-Mail (*):

²⁶ Úř. věst. L...

4. Povinný (plátce výživného)

4.1. Jméno:

4.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

4.3. Obec a PSČ:

4.4. Stát:

4.5. Tel. (*):

4.6. E-Mail (*):

(*) Fakultativní údaj.

5. Obsah listiny

5.1. Výše pohledávky výživného

Měna: euro [libra šterlinků] kyperská libra česká koruna
 estonská koruna maďarský forint maltská lira lotyšský lats
 litevský litas slovenská koruna švédská koruna slovinský tolar
polský zloty jiná měna (vypište prosím):.....

5.2. Frekvence plateb

5.2.1. Jednorázová platba celkové částky

5.2.2. Jednorázová splátka

Výše jednorázové splátky

5.2.3. Opakující se platba (udejte částku, pokud není totožná s částkou pohledávky výživného uvedenou v bodě 5.1):

týdenní

měsíční

jiná (uveďte podrobnosti):

5.3. Valorizace

V případě valorizace částky uvedené v bodě 5.2.3 udejte procentní sazbu valorizace:

Valorizace uplatněna ode dne:

Datum:

Podpis a/nebo úřední razítko příslušného orgánu/organizace:

PŘÍLOHA III

NAŘÍZENÍ VÝKONU ROZHODNUTÍ MĚSÍČNĚ SE OPAKUJÍCÍMI SRÁŽKAMI ZE MZDY NEBO OBDOBNÝCH PŘÍJMŮ NEBO MĚSÍČNĚ SE OPAKUJÍCÍM PŘIKÁZÁNÍM POHLEDÁVKY Z ÚČTU U PENĚŽNÍHO ÚSTAVU

(Článek 34 nařízení Rady ... o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti²⁷)

1. Členský stát

AT BE CY CZ DE EE EL ES FI FR HU [IE] IT LT LU LV
MT NL PL PT SE SI SK [UK]

2. Příslušný soud

2.1. Jméno:

2.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

2.3. Obec a PSČ:

3. Žalobce

3.1. Jméno:

3.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

3.3. Obec a PSČ:

3.4. Stát:

3.5. Tel. (*):

3.6. E-Mail (*):

3.7. Bankovní spojení:

IBAN (mezinárodní forma čísla účtu u peněžního ústavu):

BIC/SWIFT (identifikační kód banky):

²⁷ Úř. věst. L...

4. Povinný (plátce výživného)

4.1. Jméno:

4.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

4.3. Obec a PSČ:

4.4. Stát:

4.5. Tel. (*):

4.6. E-Mail (*):

(*) Fakultativní údaj.

5. Návrh na nařízení výkonu rozhodnutí opakujícími se srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo opakujícím se příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu

5.1. Datum rozhodnutí, jímž byla určena výše pohledávky výživného:

5.2. Měsíční částka srážky ze mzdy (obdobného příjmu) nebo příkázané pohledávky:

Měna: euro [libra šterlinků] kyperská libra česká koruna

estonská koruna maďarský forint maltská lira lotyšský lats

litevský litas slovenská koruna švédská koruna slovinský tolar

polský zloty jiná měna (prosím vypište):

5.3. Valorizace

V případě valorizace částky uvedené v bodě 5.2.3 udejte procentní sazbu valorizace:

Valorizace uplatněna ode dne:

5.4. Adresát

5.4.1. Peněžní ústav povinného (plátce výživného):

IBAN (mezinárodní forma čísla účtu u peněžního ústavu):

BIC/SWIFT (identifikační kód banky):

5.4.2. Zaměstnavatel povinného (plátce výživného):

6. Nařízení výkonu rozhodnutí opakujícími se srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo opakujícím se přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu

Návrh na nařízení výkonu rozhodnutí opakujícími se srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo opakujícím se přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu se zamítá.

Nařizuje se, aby

(adresát označený v bodě 5.4)

srážel měsíčně ze mzdy nebo obdobného příjmu přikázal z účtu u bankovního ústavu

(jméno povinného – plátce výživného označeného v bodě 4)

částku ve výši:

(částka určená v bodě 5.2)

ve prospěch:

(oprávněného uvedeného v bodě 3).

Nelze-li tento výkon srážkami ze mzdy nebo jiného obdobného příjmu nebo přikázáním pohledávky z bankovního účtu provést, je o tom nutno do 30 dnů od obdržení této písemnosti, popřípadě po posledním provedeném výkonu, uvědomit soud uvedený v bodě 2 (ustanovení čl. 33 odst. 5 nařízení Rady ... o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti).

Datum:

Podpis a/nebo úřední razítko příslušného orgánu/organizace:

PŘÍLOHA IIIa

**POUČENÍ POVINNÉHO (PLÁTCE VÝŽIVNÉHO), PROTI NĚMUŽ BYL NAŘÍZEN
VÝKON ROZHODNUTÍ OPAKUJÍCÍMI SE SRÁŽKAMI ZE MZDY NEBO
OBDOBNÝCH PŘÍJMŮ NEBO OPAKUJÍCÍM SE PŘIKÁZÁNÍM POHLEDÁVKY
Z ÚČTU U PENĚŽNÍHO ÚSTAVU**

(ustanovení čl. 34 odst. 4 písm. b) nařízení Rady ... o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti²⁸)

1. Přezkum

Byl proti Vám nařízen výkon rozhodnutí opakujícími se srážkami ze mzdy nebo obdobných příjmů nebo opakujícími se příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu. Toto rozhodnutí a rozhodnutí původního soudu Vám bylo doručeno společně s tímto poučením.

Můžete podat návrh na přezkoumání rozhodnutí původního soudu, nedostavil-li jste se k jeho jednání

- a) návrh na zahájení řízení nebo obdobný dokument Vám nebyl doručen nebo
- b) bez vlastního zavinění jste v důsledku zásahu vyšší moci nebo mimořádných okolností neměl možnost pohledávku výživného popřít.

Právo na přezkum je nutno uplatnit ve lhůtě ... od obdržení tohoto poučení.

2. Výkon

Pokud Vám právo na přezkum rozhodnutí původního soudu podle bodu 1 nesvědčí nebo toto právo nehodláte uplatnit, ale nesouhlasíte s výkonem tohoto rozhodnutí, můžete se v souladu ustanovením článku 19 nařízení Rady ... o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti obrátit na soudy členského státu, v němž je výkon prováděn.

Datum:

Podpis a/nebo úřední razítko příslušného orgánu/organizace:

²⁸ Úř. věst. L ...

PŘÍLOHA IV

NAŘÍZENÍ DOČASNÉHO ZABLOKOVÁNÍ PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ NA ÚČTU U PENĚŽNÍHO ÚSTAVU

(Ustanovení čl. 35 odst. 1 nařízení Rady ... o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti²⁹)

1. Členský stát

AT BE CY CZ DE EE EL ES FI FR HU [IE] IT LT LU LV
MT NL PL PT SE SI SK [UK]

2. Příslušný soud

2.1. Jméno:

2.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

2.3. Obec a PSČ:

3. Žalobce

3.1. Jméno:

3.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

3.3. Obec a PSČ:

3.4. Stát:

3.5. Tel. (*):

3.6. E-Mail (*):

²⁹ Úř. věst. L...

4. Povinný (plátce výživného)

4.1. Jméno:

4.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

4.3. Obec a PSČ:

4.4. Stát:

4.5. Tel. (*):

4.6. E-Mail (*):

(*): Fakultativní údaj.

5. Návrh na dočasné zablokování peněžních prostředků na účtu u peněžního ústavu

5.1. Odůvodnění návrhu (proč je nutno počítat s neplněním pohledávky výživného povinným – plátcem výživného?)

5.2. Částka, jejíž zablokování je navrhováno

Měna: euro [libra šterlinků] kyperská libra česká koruna

estonská koruna maďarský forint maltská lira lotyšský lats

litevský litas slovenská koruna švédská koruna slovinský tolar

polský zloty jiná měna (prosím vypište):

5.3. Adresát (peněžní ústav povinného – plátce výživného):

5.3.1. Název banky:

5.3.2. IBAN (mezinárodní forma čísla účtu u peněžního ústavu) povinného:

6. Nařízení dočasného zablokování peněžních prostředků na účtu

Návrh na dočasné zablokování peněžních prostředků na účtu se zamítá.

Nařizuje se, aby

(adresát označený v bodě 5.3)

zakázal na účtu:

(jméno povinného – plátce výživného označeného v bodě 4)

veškerý pohyb, který by měl za následek, že zůstatek účtu poklesne pod částku

(částka určená v bodě 5.2)

Datum:

Podpis a/nebo úřední razítko příslušného orgánu/organizace:

PŘÍLOHA V

ŽÁDOST O INFORMACE

(Článek 45 nařízení Rady ... o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti³⁰)

1. Členský stát

AT BE CY CZ DE EE EL ES FI FR HU [IE] IT LT LU LV
MT NL PL PT SE SI SK [UK]

2. Žalobce

2.1. Dožadující ústřední orgán

2.1.1. Jméno:

2.1.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

2.1.3. Obec a PSČ:

2.1.4. Tel.:

2.1.5. E-mail:

2.2. Žádost se podává na dožádání tohoto soudu:

2.2.1. Jméno:

2.2.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

2.2.3. Obec a PSČ:

2.2.4. Tel.:

2.2.5. E-mail:

³⁰ Úř. věst. L...

3. Adresát – dožádaný ústřední orgán:

3.1. Jméno:

3.2. Ulice a číslo domu/poštovní schránka:

3.3. Obec a PSČ:

3.4. Stát:

3.5. Tel.:

3.6. E-mail:

4. Vyžádané informace

4.1. Povinný (plátce výživného)

4.1.1. Jméno:

4.1.2. Poslední známá adresa:

4.1.3. Další užitečné informace (popis, jméno/název předchozího zaměstnavatele, adresa členů rodiny popřípadě údaje o motorovém vozidle, jehož je vlastníkem, nebo údaje o nemovitostech v jeho vlastnictví):

Fotografie povinného je přiložena

4.2. Vyžádané informace

4.2.1. Adresa povinného (plátce výživného)

4.2.2. Zaměstnavatel povinného (plátce výživného):

4.2.3. Účty povinného (plátce výživného) u peněžních ústavů.....

4.2.4. Odhad majetku povinného (plátce výživného):.....

4.2.5. Příjmy povinného (plátce výživného):

5. Přiložené podklady k získání informací označených v bodech 4.2.2 až 4.2.5 (kopie):

5.1. Rozhodnutí

5.2. Veřejná listina

5.3. Dohoda mezi stranami :

DŮLEŽITÉ (článek 47 nařízení Rady ... o příslušnosti, použitelném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a spolupráci ve věcech vyživovací povinnosti):

Povinný se nesmí dozvědět o předání údajů dříve, než o tom dožadující ústřední orgán informuje dožádaný ústřední orgán

Povinný smí být informován o předání údajů

Datum:

Podpis a/nebo úřední razítko příslušného orgánu/organizace: